

207-7823

1905

207-7823

श्रीसाई लीला

(मासिक)

वर्ष १ ले

चैत्र शके १८४५

अंक १ ला

मंगलाचरण

साईरहम नजर करना ॥ बल्याका मालन करना ॥ साई ॥
 जाना तुमने जगत पसारो ॥ सबही घुट जमाना ॥ १ ॥ साई ॥
 मै अंधा हूँ बदा आपका ॥ मुझले मम दिखलाना ॥ २ ॥ साई ॥
 धारू गनु कहे अबक्या बोल ॥ शक गर मेरी स्वना ॥ ३ ॥ साई ॥

रहम नजर करो अब मेरे साई ॥

तुम बिन नही मद्य सा बापभाई ॥ रहम ॥

खाली जमाख मने गमाया ॥ साईरहम जमीना ॥

साथी आखरका किधा न कोई ॥ रहम ॥ १ ॥

मै अंधाहूँ बदा तुमारा ॥

मेना जानू ॥ अल्लाहलाही ॥ रहम ॥ २ ॥

अपने मसाईका झाडू गन हूँ ॥

मालिक हमारा ॥ तुम बाबा साई ॥ रहम ॥ ३ ॥

श्रीसाई लीला.

(मासिक)

वर्ष १ लं.

चैत्र शके १८४५.

अंक १ ला.

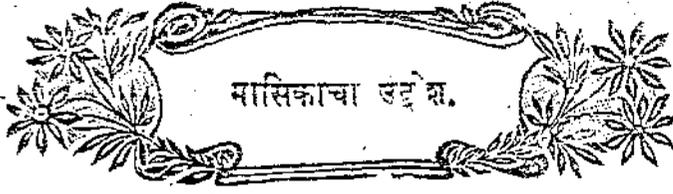
मंगलाचरण

पद.

साईरहम नजर करना ॥ बच्चोंका पालन करना ॥ साई ॥
जाना तुमने जगत् पसारा ॥ सबही झूट जमाना ॥ १ ॥ साई ॥
मैं अंधा हूँ बंदा आपका ॥ मुझसे प्रभू दिखलाना ॥ २ ॥ साई ॥
दास गनू कहे अबक्या बोलूँ ॥ थक गई मेरी रसना ॥ ३ ॥ साई ॥

पद.

रहम नजर करो अब मेरे साई ॥
तुम चीन नही मुझे मा चापभाई ॥ रहम ॥
खाली जमाख मैंने गमाया । अनाया
साथी आखरका । किया न कोई ॥ रहम ॥ १ ॥
मैं अंधाहूँ बंदा तुमारा ।
मैना जानूँ ॥ अल्लाईलाही ॥ रहम ॥ २ ॥
अपने मसीदका झाड़ू गनू है ।
मालिक हमारा । तुम बाबा साई ॥ रहम ॥ ३ ॥ ०५२



मासिकाचा उद्देश.

या मासिक पुस्तकाचा उद्देश त्याच्या नांवावरून व्यक्त होत आहे. शिडांचे धांसडे महाराजांचे भक्त असलेल्या असून ठिकाणिकी पसरले आहेत. त्यांना निरनिराळ्या वेळीं निरनिराळ्या तऱ्हेचे अनुभव महाराजांनी दिले आहेत. इतकेच नव्हे तर महाराजांनी आपल्या देहावसनानंतर सुद्धा अनुभव देण्याचे चालू ठेविले आहे किंवा ज्यांना महाराजांच्या देहाचे प्रत्यक्ष दर्शन घडले नाही, त्यांना सुद्धा अनुभव येत आहेत. थोडक्यांत म्हणावयाचे म्हणजे महाराजांचे अनुभव अश्रुत पूर्व अतर्क्य आणि अनेक आहेत व त्यांच्या अष्टकांतील खालील श्लोकांची सत्यता सर्वांना पटवीत चालले आहेत.

“ अनेकाश्रुतातर्क्यलीलाविलासैः ॥
समाविष्कृतेशा न भास्वत् प्रभावं ॥
अहं भावहीनं प्रसन्नात्मभावं ॥
नमामीश्वरं सद्गुरुं साईनाथं ” ॥ १ ॥

महाराजांच्या सर्व लीलांचा एके ठिकाणी संग्रह होणे शक्य नाही, पण शक्य असेल तेवढा त्यांच्या लीलांचा व त्यांच्या अमूल्य बोधवचनांचा संग्रह करावा या हेतूने हे मासिक पुस्तक काढले आहे. भावार्थ रामायणांत, श्रीरामचंद्राला पार्वतीने “ तूं सर्वज्ञ असतांना श्रांतपणाचे अवलंबन करून तृणपाषाणांना आलिंगन कां देतोस ” असा प्रश्न केला असता श्रीरामचंद्रानी जे शब्द उच्चारले आहेत तेच महाराजांना लागू आहेत. श्रीरामचंद्र म्हणाले,

“ भक्त उद्धारावया कारणे । रडणें पडणें अडखळणें ।
पर्वतो पर्वती धांरणें । आणि आलिंगणें वृक्षांसि ॥
उमे जाण तं निश्चित । माझे पाऊल न पडे व्यर्थ ।
जाणे सदाशिव समर्थ । तुझा भावार्थ तो नाही ॥ ”

हे शब्द सर्वथा महाराजांस लागू आहेत. त्यांचा एकूण एक शब्द व एकूण एक श्लोक केवळ भक्तांच्या उद्धारासाठी होतो व त्यांचे एक पाऊल सुद्धा व्यर्थ पडत नव्हते म्हणून त्या लीलांचा व शब्दांचा संग्रह भक्तांचाच नव्हे तर सर्व जन्तेला हितकारी होईल असा रामाची खात्री आहे

असा संग्रह करण्याचा थोडासा प्रयत्न झाला आहे व तो या मासिकात "महाराजांचे अनुभव" व "श्री साईसच्चरित" या मथाळ्याखाली येईल. यापैकी "श्री साईसच्चरित" पद्यात्मक म्हणजे ओवीबद्ध रचले गेले आहे व त्याची म्हणजे श्री साईसच्चरिताची सुरवात महाराज देहशरीर असतांना त्यांची आज्ञा घेऊन झाली होती. 'महाराजांचे अनुभव' या मथाळ्याखाली निरनिराळ्या भक्तांकडून जे अनुभव लिहून येतील त्यांचा संग्रह करण्याचें योजिलें आहे. असे परेचसे अनुभव आमच्या संग्रहास आज आहेत, ते या मथाळ्याखाली छापले जातात; त्यांत कांहीं चुका असल्यास त्या त्या भक्तांकडून दुरुस्ती लिहून आल्यास आम्ही आनंदानें प्रसिद्ध करूं. तसेच महाराजांचे भक्तांकडून जे जे अनुभव लिहून येतील त्यालाही सबडीप्रमाणें शक्य तितलें स्थळ या मासिकांत देऊं. भक्तांचे अनुभव छापण्यासाठीच हे मासिक असल्यामुळें जे अनुभव लिहून येतील तिकडे पूर्ण लक्ष दिलें जाईल हे सांगणें नकोच.

समर्थानीं कोणांस कांहीं गुप्त रितीनें सांगितलें असेल तर तें या ग्रंथांत परिस्फुट होण्याचा संभवच नाही, पण त्यांनीं उधळे दरबारांत सर्वासमक्ष कोणा एकास उद्देशून जरी कांहीं सांगितलें असलें, तरी तें सर्वांच्या हिताचें असल्यामुळें तें सर्वांची सामाईक कमाई आहे असें सर्व साईभक्त समजत असले पाहिजेत. अशी समजूत आहे आणि म्हणूनच त्यांनीं आपले अनुभव लिहून पाठवावे अशी आमची प्रत्येक भक्तांस आग्रहाची विनंती आहे.

शिडल्ले श्रीसाईबाबांचे भक्त असल्या आहेत पण आजमितीला आमचे यादीवर श्रीसमर्थांचे सुमारे ९०० भक्तांची नोंद आहे. आम्हांस हा वेळपर्यंत अज्ञात असे आणखी किती तरी साई भक्त सर्व हिंदुस्थानभर जागजागी पसरलेले आहेत. त्यांची माहिती आम्हांस जसजशी मिळत जाईल तसतशी त्यांचीही नांवें या यादीवर चढविण्याचा क्रम सुरू राहिल. महाराजांच्या भक्तांनीं आपलीं नांवें व पत्ते आम्हांस लिहून कळविल्यास आमच्यावर त्यांचे उपकार होतील.

सारांश; ही सरस्वतीचा सेवा आणि ती परम देवाकू श्री साईमाऊलीचे इच्छेनें आणि आशिर्वादाने बढत आहे. अर्थात त्या माऊलीची आपल्या भक्तांना वेळोवेळीं आठवण होत रहावी हेंच या सेवेचें ध्येय आहे.



महाराजांचे अनुभव.

श्री साईभक्ति परायण कृष्णाजी काशिनाथ जोशी उर्फ भाऊ महाराज
यांजकडून:—

॥ श्रीगुरु साईनाथ प्रसन्न ॥

(स्वानभव)

[श्री साईनाथ लीला]

(नमन मालाष्टक)

- ॥ प्रथम नमन माझे, सद्गुरु साईनाथा ॥
॥ हृदयनि दुरित माझे, मागतों हेंचि आतां ॥
॥ अशिव कलि मला तो, गांजितो नित्य नाथा ॥
॥ तुजविण्ण नच ज्ञाता, दीन या कृष्ण नाथा ॥ १ ॥
- ॥ गळा वंड माला, करीं वाम झोळी ॥
॥ मला वाटतें कीं, असे चंद्र मौळी ॥
॥ नका अंत पाहूं, तुम्ही साईनाथा ॥
॥ दावीं सुमूक्षु पथ हा, मज कृष्ण नाथा ॥ २ ॥
- ॥ हें चालिलें वय वृथा, भुललों प्रपंचीं ॥
॥ तींही करोनि स्थिरतां न घडे मनाचीं ॥
॥ दुःखार्णवांत बुडतो, मज तारि आतां ॥
॥ नमस्कार माझा, सद्गुरु साईनाथा ॥ ३ ॥

5

SCHEME FOR THE MANAGEMENT OF THE SHIRDI SANSTHAN OF SHRI SAI BABA.

1. All the Sansthan property both moveable and immoveable shall vest in the following five trustees for life :-

1. Mr. Moreshwar Vishvanath Pradhan, B. A. LL. B.,
Member Bombay Legislative Council.
2. Mr. Lakshman Ganesh Mahajani of Messrs. Shoorji
Vallabhdas and Co., Merchants Bombay,
3. Prof. Ganesh Govind Narke. Professor of Che-
mistry and Geology, College of Science, Poona;
4. Ramchandra Atmaram Turkhud, Manager
and Secretary, Khatau Makanji Mills, Bombay.
5. Mr. Tatyā Ganapati Patil Kote, Land-holder, of
Shirdi.

Any vacancy in the trustees shall be filled up by the rest of them as early as possible from among the Bhaktas of Shri Sai Baba subject to confirmation by the District Judge.

2. The management of the Sansthan and its Property both moveable and immoveable shall vest in a Committee called The Shirdi Sansthan Committee, of which the trustees shall be ex-officio members.

3. The Shirdi Sansthan Committee shall consist of 15 members in all, including the trustees and a Chairman, a Treasurer, a Secretary, a Joint Treasurer and a Joint Secretary.

Their names are as follows:—

COMMITTEE.

5. Trustees as in rule 1 above.

CHAIRMAN.

6. Ganesh Dattatraya Sahasrabudhe alias Das Ganu
Religious Preceptor and Hardas.

TREASURER.

7. Mr. Govind Kngunath Dabholkar. Retired Mamla-
dar and Resident Magistrate (First Class) Saadara.

JOINT TREASURER.

8. Mr. Yeshwant Janardan Galwankar, B.A., Judicial Department, Secretariat, Bombay

SECRETARY.

9. Mr. Hari Sitaram Dikshit, Retired Solicitor and Vakil High Court.

JOINT SECRETARY.

10. Ramchandra Dada Kote Patil, Land holder of Shirdi.

MEMBERS.

11. Mr. Krishnarao Narayan Parulkar Honorary Magistrate, Harda, C. P.
 12. Mr. Ganesh Damodar Kelkar, Retired Government servant now residing at Shirdi.
 13. Mr. Amaldas B. Mehta, Proprietor, British Photo Enlarging Company, Kalbadevi, Bombay.
 14. Mr. Madhavrao Balwant Deshpande, landholder, Shirdi. and
 15. Mr. Raghuvir Bhaskar Purandare, clerk, Loco Department G. I P. Ry. Bombay.

4. The above persons (except the trustees who shall hold office for life) shall hold office for a period of three years after which all the office holders except trustees shall ~~be elected by the Bhakta Mandal~~ which shall be constituted with all convenient despatch in manner hereinafter mentioned

5. The Bhakta Mandal shall consist of such devotees of Shri Sai Baba's Shrine as apply to be enrolled as members of the Bhakta Mandal and agree to contribute to the expenses of the Sansthan a sum not less than Rs 5., per year. The Shirdi Sansthan Committee however shall have power for special reasons to be recorded in writing to enlist any devotee of the said shrine as an honorary member of the Bhakta Mandal without requiring him to pay the aforesaid annual contribution or to make an application as aforesaid.

6. The quorum for meetings of the Bhakta Mandal shall be ten members and for that of the Shirdi Sansthan Committee shall be five members.

7. Casual vacancies arising in the Shirdi Sansthan Committee (hereinafter for brevity's sake called the Committee) by death, resignation or otherwise shall be filled up by the Committee.

8. It shall be the duty of the Committee to arrange,
 (a) for the management of the Sansthan in accordance with the existing practice but subject to such directions as may from time to time be given by the Bhakta Mandal (hereinafter for brevity's sake called ' Mandal ').

(b) for the custody of all cash, documents, papers and other property moveable and immoveable of the Sansthan and for the collection of donations, subscriptions, grants etc., to the Sansthan and for the recovery of the outstandings, rents, profits or other income of the Sansthan and for the payment of all dues, salaries, debts and other reasonable expenses connected with the Sansthan.

(c) for the keeping of true and proper accounts of all things and moneys received and disbursed for or on account of the Sansthan and for the auditing of the same as also for the preparation of the annual balance sheet of the Sansthan and submitting such balance sheet to the Mandal at its annual meeting and a copy of such balance sheet to the District Court of Ahmednagar.

(d) For the holding of the fairs and festivals connected with the Sansthan and for the due entertainment of Puraniks, Katbekaris and Bhajankaris, Singers and mendicants visiting the shrine.

(e) for the investment of the surplus funds of the Sansthan or land or such other securities as are mentioned in section 20 of the Indian Trust Act.

(f) for the maintenance in a state of repair of the moveable and immoveable property of the Sansthan.

9. The Committee shall not have power to alienate, mortgage or charge any immoveable property or jewellery of the Sansthan without the sanction of the District Court of Ahmednagar. It shall however have power to dispose of any other moveable property of the Sansthan or to destroy such articles as may have become useless and unsaleable. It shall have also power to let any immoveable property of the Sansthan at such rental and on such terms as the Committee may think fit but not for a period exceeding three years.

10. The Committee shall as soon as practicable draw up rules not inconsistent with the provisions of this scheme for the following purposes.

(a) formation of the Bhakta Mandal.

(b) holding meetings of the Bhakta Mandal and of the Committee.

(c) for the internal working of the Committee and for the appointment of a local Sub-committee.

(d) generally for the management of the affairs of the Sansthan.

11. The Committee shall have liberty to apply to the District Court for directions whenever it may become necessary or advisable to do so.



आतांपर्यंत छापून आलेल्या महाराजांच्या लीला.

महाराजांच्या लीलांचे काही वर्णन श्रीमती. सावित्रीबाई तेंडुलकर यांनी प्रसिद्ध केलेल्या भजनमालेच्या प्रस्तावनेत आले आहे. त्या भजनमालेतील पंच महाराजांचे प्रेरणेने व प्रसादाने काही सावित्रीबाईंनी लिहिली आहेत व काही त्यांचे पती रा. रा. रघुनाथराव तेंडुलकर यांनी लिहिली आहेत. त्या प्रस्तावनेत वर्णिलेल्या लीला येथे जशाचा तशाच उतरून घेत आहे. त्या येणेप्रमाणे:—

महाराज पहिल्यानदा नित्य गांवांतील वाण्याकडून तेल मागून आणीत, आणि ते पणत्यांत घालून काकडे पेटवून मशिदीत रात्रभर जाळीत असत. वाणी शेवटी कंटाळले, आणि एक दिवस महाराज तेल मागावयास गेले असता तेल नाही असे म्हणाले.

महाराज तसेच मशिदीत परतले. तेलाच्या टमरेळांत सांजवात लावण्यापुरतेच तेल राहिले होते. त्यांत महाराजांनी पाणी घातले व ते तेल मिश्रित पाणी पिऊन नंतर निव्वळ पाणी घेउन ते पणत्यांत ओतले. त्यांत काकडे वातले आणि आगकाडी ओढून काकड्याला लाविली ती ते सर्व काकडे पेटले, आणि नुसत्या वाण्याचे दिवे रात्रभर जळत राहिले.

[पढें चालू.]



जनुकनपिका

श्री साईंबाबा शिर्डी संस्थाचे व्यवस्थे श्री स्तोम

२ महाराजचे अनुभव.

श्री साईंनाथ बाबा आर्यासमक.

रा. रा. विष्णु विनायक साठे यांनी केलेल्या कविता.

श्रीमती हिराबाई गायकवाड यांनी केलेली सुरस पद्ये.

सौमित्र विरचित श्री साईंनाथ स्तोत्रम्.

३ स्फुट प्रकरण.

श्री साईं महाराजांची दुसरी पुण्यतिथी

रोजी श्री समाधी समोर म्हणण्यात आलेली पद्ये

दास गणकृत गुरुपाठाचे अंभगांतील उतराव

आर्ता पर्यंत छापून आलेल्या महाराजांच्या लीला

श्री साईंस्वचरित.

वार्षिक वर्गणी तीन रुपये. ट. हा. सह तीन रुपये सहा आणि फुटकळ अकास पाच आणि.

पुस्तकाची पंच व अभिप्राय.

'कैवल्य वैभव' या नावाचे पद्यसंग्रहाचे पुस्तक त्याचे संग्रहाक

प्रकाशिक सं. सं. रघुनाथ म्हणमत्त कोटणीस, वकील, कुरुदवाड यांज

कडून आमचेकडे अभिप्रायार्थ आले आहे. चिमडसंप्रदायाची पंचपदी हा

या पद्यसंग्रहाचा मूळ उद्देश आहे. यांत त्या संप्रदायाचा नित्य नियम

भजनविधि देऊन नंतर संप्रदायातील प्रसिद्ध पुरुष श्री रेवणसिद्ध महाराज

यांचे एक कानडी पद व नंदरायणराव भाऊसाहेब महाराज भिवरगीकर

व रामचंद्रराव महाराज वरगडीकर यांच्या पदींचा संग्रह केला आहे त्या

पैकी नारायणराव भाऊसाहेब महाराजांची पद बहुतेक कानडीत आहेत.

रामचंद्रराव महाराजांची पद फार प्रमळ आहेत. यानंतर महाराष्ट्रातील

प्रसिद्ध संत मुकुंदराज महाराज, ज्ञानेश्वर महाराज, मुक्ताबाई, एकनाथ

महाराज, तुकाराम महाराज यांच्या कृतसंच कबीर महाराज, गोरखनाथ

इत्यादि संतांच्या पद्यांतील निवडक वेळे काढून ते निरनिराळ्या विषया-

नुसार प्रथित केले आहेत. हा पद्य संग्रह प्रेमळ वाचकांस आनंद देईल

यांत शका नाही. पुस्तकाची किंमत १।२. देविली आहे. पुस्तके म्याने-

जर क्षेत्रव्यवहारे आफिस म्हणमतराव कोटणीस वकील सांगली यांचे

पेथे मिळतील.

श्रीसाई लीला.

(मासिक)

वर्ष १ लं.

वैशाख शके १८७५.

अंक २ रा.

श्री साईबाबा शिर्डी संस्थानचे व्यवस्थेची स्कीम.

(अहमदनगर डिस्ट्रिक्ट कोर्टाकडून मंजूर झालेली)

१ संस्थानची सर्व स्थावर जंगम मिळकत खालील पांच ट्रस्टी यांचे हयातीपावेतो त्यांचे ताब्यांत राहिल.

ते पांच ट्रस्टी.

- (१) मि० मोरेश्वर विश्वनाथ प्रधान वी० ए० एलएल वी० वॉवे लेजीस्लेटिव्ह कॉन्सीलचे मेंबर.
- (२) मि० लक्ष्मण गणेश महाजनी मेसर्स शुरजी वल्लभदास आणि कंपनी व्यापारी मुंबई.
- (३) प्रोफेसर गणेश गोविंद नरके रसायन आणि भूगर्भ शास्त्राचे प्रोफेसर सायनस कॉलेज, पुणे.
- (४) मि० रामचंद्र आत्माराम तरखळ म्यानेजर आणि सेक्रेटरी खटाव मकनजी मिल्ल मुंबई.
- (५) तात्या गणपती पाटील कोते व्हांड लॉर्ड शिर्डी.

या ट्रस्टींची एकादी जागा रिक्तानी झाल्यास त्यांचे जागी श्री साईबाबा यांचे भक्तांपैकी एकादा इतम हल्लींच्या ट्रस्टीनी होतां होईल तितके लवकर मेहरवान डि० जज साहेब यांचे मंजुरीने नेमावा.

२ ह्या संस्थानची व त्याचे स्थावर जंगम मिळकतीची व्यवस्था शिर्डी संस्थान कमिटीकडे असावी. व ट्रस्टी हे ह्या कमिटीचे एक्स ऑफिसिओ निवडो मभासद होतील.

श्रीसाई लाला.

३ शिर्डी संस्थान कमिटीमध्ये एकूण १५ पंधा सभासदांचा समा-
वेश असावा:-त्यांमध्ये ट्रस्टी,चेअरमन, (१) खजीनदार (१) सेक्रेटरी,
(१) मदतनीस खजीनदार आणि एक मदतनीस सेक्रेटरी, इतके
असावेत, यांची नावे येणेप्रमाणे.

कमिटी चेअरमन

ह. भ. प. गणेश दत्तात्रय सहस्त्रबुद्धे ऊर्फ दसगणू

खजीनदार.

मि० गोविंद रघुनाथ दामोळकर

रिटायर्ड मामलेदार आणि रेसिडेंट फ० क्लास माजिस्ट्रेट वांद्रा.

मदत खजीनदार.

मि० यशवंत जनार्दन गाळवणकर व्री. ए.

न्यायखाते सेक्रेटरीयेट मुंबई.

सेक्रेटरी.

मि० हरी सिताराम दोक्षित

रिटायर्ड सॉलीसिटर आणि हायकोर्ट वकील.

मदत सेक्रेटरी.

रामचंद्र दादा कोते पाटील शिर्डी येथील जमिनदार.

सभासद.

मि० कृष्णराव नारायण परूळकर, आनररी म्या. हर्डी सो. पी.

मि० गणेश दामोदर केळकर

रिटायर्ड सरकारी नोकर; हल्ली राहणार शिर्डी.

मि० अमोईदास वी० मेहता

प्रोप्रायटर ब्रिटिश फोटो एनलार्जिंग कंपनी काळवादेवी मुंबई.

मि० माधवराव बळवंत देशपांडे जमीनदार राहणार शिर्डी.



भगवद्भक्तिपरायण श्री० उदवेशुवा इहाणूकर यांचे आर्यासप्तकः— यांतील
प्रत्येक आवेष्ट्या आद्याक्षरांनी 'श्रीसाईनाथ बाबा' हे गौड नाव साधले आहेः—

॥ श्री साईनाथबाबा ॥

आर्यासप्तक

श्री गुरुराया ताता, सांभाळी शामदास हा तनय ॥
त्वत्पादि ठेवुनि माथा, प्रार्थितसें प्राप्त हो मला विनय ॥ १ ॥
सांडून लोभमोहा, लाविल्लें सत्पथास वा जन जे ॥
बाळा, गोंविंद, हरी, बापू, श्रीकाशिनाथ तुजशि भजे ॥ २ ॥
ईशा तव लीलेला, वर्णाया भक्तिपंथ मणू लागे ॥
नच पूर्तता तयाला वर्णन करण्यास तोहि वा भागे ॥ ३ ॥
नानीं मार्गे जातां, दाविल्लें रूप विविध जातींचे ॥
पटले ज्यांना नच त्या, बोधियलें सत्स्वरूप मग साचें ॥ ४ ॥
थट्टेनें, सत्यानें नाम तुझे नित्य येति जे वदनीं ॥ ५ ॥
बालकरामा धामा, हिंडविलें सत्यदेव, वचण्याला ॥
फिरफिरुनि श्रांत झाला, आला परतून शिल'धि ग्रामाला ॥ ७ ॥
बाबाः॥ अगाध लीला, वर्णायाउ ध्ववेशीं, वा थकला ॥
तन, मन, तुझेचि धन हें, सर्व परीनें तुजिचहाविकला ॥ ८ ॥
ऋषिसंख्या-या-आर्या^३ आर्यांचे चरण-कमलिं अर्पितसे ॥
अल्पसंख्ये-जसे हा-यति, मात्रा, वृत्त बोध मजशि नसे ॥ ९ ॥
श्रीसाईनाथ चरणीं, अल्पहि करणीं करीतसे हजर ॥
सर्वत्र द्रोप-त्यागुनि, वृध-जनिं घावीच इजकडे नजर ॥ १० ॥

१ हेधुवा इ. न. १९०६ सालीं सिध्दीप जेल्यावेळीं श्रीसद्गुरूंनीं त्यांना धानटान
म्हणून हाक मारली व पुढेही याच नांवाने ते त्यांस संबोधिले. २ कै. वा. रा. रा.
बाळा साहेब भाटे व बाळा साहेब देव. मामलेदार दही वस्ती ग्राम. ३ अण्णानाहेब
दाभोळकर. ४ काकामाहेब द्रोहित. ५ कै. श्री. बापुसाहेब बुढी. ६ श्री. उपासनी
महाराज. ७ श्री दाम गण महाराज. ८ नानामाहेब निनोणकर नानासाहेब उमळ
नानामाहेब चांदोरकर. नानाबुवा. ९ कै. वा. ग. रा. बालकृष्ण. १० सिध्दी.
११ बुडे बाबा. कला करीर बाबा. १२ नमकाचे कल्याण नांव. १३ परानाथ संख्ये
१४ श्रीसाईनाथ बाबाही अक्षरही १५

श्रीसाई लीला.

रा. रा. विनायक विष्णू साठे यांच्या खालील कविता श्री साई स्वरूप वर्णन
पर असून उत्तमनाई आहेत हे जाणून त्यांस या मासिकांत स्वळ देण्यांत येत आहे.

(शालिनी)

आहे योगी शीरडी ग्रामवासी ।
साईबाया ज्ञानधैरान्य राशी ॥
साक्षित्यानें लक्षितांनां निवृत्ति ।
आनंदाने आदरी जो प्रवृत्ति ॥ १ ॥

(उपेन्द्रवज्रा)

असो प्रवृत्ती अथवा निवृत्ती ।
उदास राहे धरि मौनवृत्ति ॥
समान पाहे उभयांस योगी ।
निजैत्मतेचा परिमोद भोगी ॥ २ ॥

(इन्द्रवज्रा)

भेदीं असाचें अथवा अभेदीं ।
तो नित्य बोधा कधिही न भेदी ॥
विश्वान्त जो एकच तत्व पाहे ।
त्याचा समाधी सहजांच आहे ॥ ३ ॥
लीला जयाच्या उपदेश देती ।
धामंत भाधें स्वमनांत घेती ।
वाणीस कोणी म्हणती अभद्र ।
सुज्ञांस देते परि पूर्ण भद्र ॥ ४ ॥

(उपेन्द्रवज्रा)

उदास चित्तें व्यवहार सर्व ।
करोनि खंडी कळतांच, गर्व ॥
असे उदारा अति तीम्वुद्धी ।
उदी जयांची करि देहशुद्धि ॥ ५ ॥
सुज्ञांस लामे स्थिरता मनाची ।
भीती न साची लवही जनाची ॥
ज्याचे मनीं भाव जसा असेल ।
साईमध्ये तोच त्या त्रिसेल ॥ ६ ॥

मि० रघुचीर भास्कर पुरंदरे कारकून लोको डिपार्टमेंट जी० आय० पी० रेल्वे कंपनी मुंबई.

४ हे ट्रस्टी कायमचे काम करणारे राहतील या ट्रस्टीखेरीज वरील मंडळीनीं ३ वर्षेपर्यंत कामे करावीत. त्यानंतर ट्रस्टीखेरीजकरून बाकीचे सर्व अधिकारी भक्तमंडळीनीं यापुढे निर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीनें होतां होईल तितके लवकर भक्तमंडळ तयार करून त्यांतून निवडून घ्यावेत.

५ जे लोक भक्तमंडळांचे सभासद होण्याबद्दल अर्ज करतील व संस्थानचे खर्चाकरितां निदान वर्षाला पांच रुपये वर्गणी देण्यास कबूल होतील अशाच लोकांचा श्रीसाईबाबांचें देवळाचे भक्तमंडळांत समावेश होईल. कमेटीनें कांहीं विशेष लेखी कारणें नमूद केल्यास एकाद्याकडून वरीलप्रमाणें वर्गणी न घेतां अगर वर लिहिल्याप्रमाणें त्याचा अर्ज नसतां त्याजला सदरचे भक्तमंडळांपैकीं एक ऑनररी सभासद नेमण्याचा अधिकार आहे.

६ भक्तमंडळांच्या सभेंत कमीत कमी १० जणांची संख्या असावी, आणि शिर्डी संस्थान कमेटीचें सभेंत ५ जणांची संख्या असावी:—

७ शिर्डी संस्थानचे कमेटींत (जिला यापुढें थोडक्यांत म्हणजे कमेटी असें म्हटलें आहे.) मृत्युमुळे राजीनाम्यामुळे अगर अन्य कारणामुळे रिक्तानीं जाशा झाल्यास तो कमेटीनें भरावी.

८ जिला यापुढें मंडळ म्हटलें आहे. त्या कमेटीची मुख्य कामें खालीलप्रमाणें आहेत.

(A) भक्तमंडळाच्या वेळोवेळीच्या सूचनेप्रमाणें इल्ली चालू असल्याप्रमाणें संस्थानची व्यवस्था ठेवणें.

(B) संस्थानची तर्ज स्थावर व जंगम (रोकड दस्तऐवज वगैरे) नुरक्षित ठेवणें. देणग्या वर्गणी गोळा करणें. भाडें व देणें घेणें, व इतर उत्पन्नाची वसुली करणें व संस्थाचे लोकांचा पगार देणें. व इतर खर्च करणें.

(C) संस्थानांत आलेल्या सर्व वस्तू व एकनासंबंधी योग्य व खरा जमाखर्चाचा हिशोब ठेवणें, व हिशोब तपासणी करणें. वार्षिक वसुली वगैरे

तत्का तयार करणें व तो भक्त मंडळापुढें वार्षीक सभेचेवेळीं ठेवून त्याची नक्कल मे० डि० जयसाहेब नगर यांजकडेस पाठविणें.

(D) संस्थानसंबंधी यात्रा व उत्सव भरविणें, पुराणीक, हरिदास, भजनी लोक, गायन करणारे, व भिक्षुक, यांची योग्य संभावना करणें.

(E) संस्थानची शिल्पक जमिनी अगर इंडियन ट्रस्ट ॲक्ट क० २० अन्वये ज्या ठेवी असतील त्या योग्य तऱ्हेनें व्याजी लावणें.

(F) संस्थानची स्थावर जंगम मिळकत नीट आहे तशी ठेवणें.

९. कमेटीला दी॥० जज साहेब बहादूर यांचे परवानगी शिवाय संस्थेची जवाहिराची अगर स्थावर मिळकतीची गैर विल्हेवाट करण्यास गहाण ठेवण्यास अगर स्थावर वोजा उत्पन्न करण्यास अधिकार नाही. तथापी संस्थेची एकादी जंगम मिळकत विकण्यास अगर ज्या जिनसा निरुपयोगी अगर विकतां येत नाहीत अशा असतील त्यांचा नाश करण्याचा अधिकार कमेटीस आहे. संस्थेची स्थावर मिळकत भाड्यानें देण्यास ३ वर्षांपेक्षा ज्यास्त नाही, अशा मुदतीनें व योग्य त्या भाड्याबद्दल करारानें देण्यास अधिकार कमेटीस आहे.

१० कमेटीनें खालील वावर्तीत स्कॉमला धरून नवीन नियम होता होईल तितके लवकर करावे.

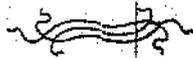
(अ) भक्तमंडळ स्थापन करण्याकरितां.

(ब) भक्त मंडळांची सभा भरविण्याकरितां आणि कमेटीची सभा भरविण्याकरितां.

(क) कमेटीचे अंतर्व्यवस्थेचे वावर्तीत व लोकल सब् कमेटी स्थापन करण्यास.

(ड) संस्थेची सर्व कामाची व्यवस्था करण्याकरितां.

११ कमेटीस जरूर लागल्यास आणि इष्ट दिसल्यास कोर्टाकडून सल्ला विचारणें झाल्यास त्या कोर्टाकडे अर्ज करण्यास मोकळीक कमेटीस आहे.



भाऊसाहेब दीक्षित सकाळीं शिर्डीहून मुंबईस येण्याकरितां निघाल्यानंतर, चापूसाहेब जोग, बाळासाहेब भाटे आणि मी, इतकी पांढरपेशांतील मंडळी होती. भाऊसाहेब गेल्यानंतर थोडक्याच वेळांत मध्यभागचे कमिश्नर कर्टिस साहेब, त्यांची पत्नि, नगर जिल्ह्याचे कलेक्टर मॅकनील साहेब आणि कर्टिस साहेबाचे नेटिव्ह असिस्टंट रावबहादुर रामचंद्र नारायण अफ भाऊसाहेब जोगळेकर अशी बडी अधिकारी मंडळी शिर्डीच्या अगदी जीक येत आहे तोंच मशीदीत बाबांनी आपली कफनी वर करून कफनीच्या आंत कौपीन नेहमी असे) ते म्हणाले की " * * हमारेकू खनेकू आया है. पर हम तो नंगा फकीर है " तेथें असलेल्या सेवेकरी मंडळीस बाबांच्या ह्या म्हणण्याचा अर्थ मुळींच समजला नाही, कारण मशीदीच्या समोर नवीन असें कोणीहि मनुष्य दिसत नव्हतें; परंतु दोन तीन मिनिटांत मशीदीवरून सदर अधिकारीवर्ग चावडीकडे जातांना दिसला, तेव्हां त्यांच्या बोलण्याचा खुलासा झाला. पुढें ती मंडळी चावडीत वृत्त वसल्यावर शोभांती बाळासाहेब भाटे ह्यांच्याशिवाय आपल्या च्याचें तेथें कोणीच नाही असें भाऊसाहेब जोगळेकर ह्यांना समज- हिंवरून त्यांनी आपला एक पट्टेवाला बाळासाहेबांस बोलावण्यासाठीं वाटविला. बाळासाहेबांच्या मनांत जावयाचें आलें नाही. म्हणून त्यांनीं पाहिल्यास तसाच निरोप सांगितला, तेव्हां मी 'भाऊसाहेबांनाच प्रथम येथें बोलावून आणितों, आणि मग आपण त्यांच्याबरोबर चावडीत जाऊं' असें मी त्यांना सांगितल्यावर त्यांनी माझे म्हणणें कबूल केलें; व माझ्या निरोपाप्रमाणें भाऊसाहेब बाळासाहेबांच्या घरीं आल्यावर आम्ही त्यांच्या बरोबर चावडीत गेलों. नंतर " आपला प्रातर्विधि सत्वर आटोपा " असा बाबांना निरोप सांगण्याविषयी भाऊसाहेबांनीं मला नुचविलें, तेव्हां असला " अब्यापारेबुब्यापर " येथें कोणीहि करणार नाही, असें मी त्यांना सूचणें सांगून त्यांची समजूत वातली. हा प्रकार कर्टिस साहेबांना कदाचित विलक्षण वाटेल अशा समजुतीनें भाऊसाहेबांनीं त्यांची व माझी बोलण्यापासून विशेष मैत्री असल्याची हकीकत त्या साहेबांना कळविली. नंतर सर्वजण निमूटपणें बाबा मशीदीतून भिजेसाठीं गेले. पडण्याची वाट पहात वसलेल्याच वेळानें बाबा मशीदीतून बाहेर पडून

चावडीतून येत आहेत. असे पाहाताच मिसेस कर्टिस या चावडीपुढील रम्यांत जाऊन बावांना त्यांनी आपल्या पद्धतीप्रमाणे प्रणाम केला व मला आपल्यापाशी चार शब्द बोलावयाचे आहेत असे म्हणाल्या. तेव्हा त्यांना "आवा वंडा ठैर जाव," असे बावांनी सांगितले. नंतर बावा भिभेहून परत चावडीतूनजीक आल्याबरोबर मिसेस कर्टिस यांनी पुनः खाली रम्यांत जाऊन बावांना पूर्वाप्रमाणे प्रणाम करून त्यांच्या मानस कळविल्या, तेव्हा "एक वंडा ठैर जाव" असे बावा म्हणाले; आणि मर्णादीत गेले. पुढे कर्टिस साहेबांना परत जाण्याची घाई असल्यामुळे थोड्याच वेळांत ती सर्व अधिकारी मंडळी मुकाटयाने गेली.

एकाद्या जीवशास दर्शनाचा लाभ घावयाचा असल्यास श्रीसाई महाराज तो योग कसा अचूक आणीत व त्याजला आपलेपाशी कसा ओढून घेत याचें उदाहरण घावयाचें असल्यास तें सोळापुरचे रा. रा. वासरेकर सदाशिव जोशी यांचें खालील पत्रांत, या साईलीलेच्या वाचकांस पर्याप्त यास सांपडेल.

श्री सदगुरुसन्म ॥

(सत्यनारायणकंपनी सोलापूर कंपनी. स्थापन शके १८३३ मिति चैत्र शु. ॥
 मनेजर बासुदेव रुदाश्रीव जोशी.)

भक्तिपरायण रा. रा गोविंद धोंडो पानसरे यांनी सिद्ध पुरुष श्र. " साईनाथ उर्फ साई बाबा " यांचे दर्शनाचा योग कसा आला, व त्यांचे ब्रह्म अनुभवसिद्ध मत काय आहे, असा प्रश्न केल्यावरून, सदर सिद्ध पुरुषांची, पूर्वे वृत्ती स्मरण करण्याचा अलम्य योग त्यांनी आणि लक्ष्मण यांच्या आभार मानून. श्री नारायण रूपेण व श्रीसद्गुरूच्या प्रसादाने मातृस्राजे फेलेली हकीकत सादर करतो. तिचा सानंद स्वीकार करून तीत योश्यासुळे दुरुस्ती करून आपल्या श्री साईलीलेत तिला जागा घाल अशी महावरून करतो.

या देहाची थोडक्यांत ओळख करावयाची म्हणजे या जीवातील कर्मानुसार वयाचे सोळावे वर्षापासून " यदृष्टं तन्नष्टम् " या वादीन

जागृती होऊन केवळ देह प्राक्तन भोगण्याकरतांच गृहस्थाश्रमांत दाखल व्हावे अशा भावनेत आज वयाचा सुमारे सदतीस वर्षांचा काळ गेला. या गेलेल्या काळांत अनेक साधुसंत व सत्पुरुषांच्या गांठी पडल्या परंतु भूतलावर असलेल्या बद्ध, मुमुक्षू साधक व सिद्ध; अशा चार प्रकारांत सिद्धावस्थेत पोचलेल्या पुरुषांमध्ये सिद्ध पुरुष श्री "साईबाबा" हेच प्रथम गांठ पडलेले असे मोठ्या आनंदाने म्हणत आहे. असो.

भेटीचा योग:-मुमुक्षुवस्थेत पडलेले पेन्शनर मामलेदार घोडनंदी बेधीळ श्री० रा. रा. चिदंबर केशव उर्फ अण्णासाहेब गाडगीळ यांनी श्री क्षेत्र गाणगापूर येथे अन्नळव वातल्यामुळे सोलापूर पेटेशी संबंध पडून व्यवहारदृष्ट्या त्यांची गांठ पडली. नंतर समसमान संयोग झाल्यावर परमानंद प्राप्त होतो त्याप्रमाणे होऊन सदर गृहस्थांनी शके १८३५ साली आज्ञा केली की, "मी शिर्डी मुक्कामी आहे; येथे नामसत्ताह सुरू आहे तरी दर्शनाकरतां यावे, येण्याजाण्यास रुपये दहा खर्च लागेल, जिना नाही. श्रीनारायण आपणास कोठेही देईल; परंतु ही वेळ बऱ्या व. अ. देऊ नये" याप्रमाणे विनंतीपत्र वाचून जो आनंद झाला तो तिथे शक्य नाही. नंतर व्यवहार पद्धतीप्रमाणे सहचारी जीवांची परवानगी घेऊन जरी द्रव्याची अडचण होती, तरी पण हा देह जाण्यास तयार होऊन सदर सिद्धांचे कृपेनेच शिर्डी येथे रा. रा. गाडगीळ हे त्यावे परम स्नेही राववहाडूर तात्यासाहेब साठे यांचे वाड्यांत होते यांनी येवेल झाला. नंतर स्नान संध्यादि कर्मविधि साखून सदर गाडगीळ नाहीं. श्वर श्रीचे दर्शनास पूजा सामानासह तयार झाला. बाबा मशर्जीत न्यादाखो तेथे पूजा वगैरे आटोपून नर्व थाट पाहून देहाची साफल्यता यांनी एकत्रे वाटले. नंतर सायंकाळीं याच ठिकाणी आर्ती वगैरे करून रा. वा. तात्यासाहेब वाड्यांत अजमासे ४०x५.० इंच साईचा फोटो असेल. नक्की गाडगीळही. परंतु मोठा फोटो सदर श्री बाबा यांचा सदर वाड्यांत बाबांची १ ठेवलेला असोन त्याची पण दोन सांज पूजा आर्ती करण्याचा आर्पण असे वाटते. कारण सकाळी १२।१२ चे सुमारास उतरल्यामुळे कृपित यायंकाळचा प्रोप्रान दृश्यमान जाला. त्या वेळी जोगत्यानी नानात नाना गाडगीळ्याची या देहास सवय असल्यामुळे आर्ती सुरू झाल्यासून